

I TURYSTYCZNY RANKING GMIN LUBUSKICH

Cele rankingu.

1. Inwentaryzacja potencjałów turystycznych gmin lubuskich
2. Inwentaryzację aktywności zwiększających turystyczną atrakcyjność regionu
3. Popularyzowanie nowoczesnego podejścia do turystyki jako gałęzi gospodarki.
4. Nagradzanie i popularyzacja dobrych praktyk w dziedzinie turystyki

Problemy.

Analiza SWOT możliwości gospodarczych wskazuje na trzy istotne zewnętrzne czynniki rozwojowe jakimi są przygraniczne położenie, dobre skomunikowania z Niemcami, Wrocławiem i Poznaniem (drogi, kolej, Odra) oraz sprzyjające warunki przyrodnicze i klimatyczne. Te czynniki przez lata stanowiły o marce lubuskiego jednak nie były traktowane jako istotne czynniki rozwojowe. W zakresie determinant wewnętrznych region charakteryzuje się relatywnie wysokim bezrobociem, niskim poziomem wykształcenia mieszkańców, brakiem endogennych czynników rozwojowych związanych z przemysłem. Turystyka jest zatem najbardziej oczywistym sposobem wykorzystania potencjałów zewnętrznych jak i ominięciem wewnętrznych słabości. Wbrew pozorom wymaga inwestycji. Można ich uniknąć tworząc produkty sieciowe i kreując współpracę pomiędzy małymi podmiotami turystycznymi.

Ranking

W rankingu uwzględniono 81 gmin lubuskich. Pominięto gminy o statusie powiatów, Gorzów i Zieloną Górę. Wśród uwzględnionych gmin znalazło się 40 gmin miejskich i miejsko-wiejskich oraz 41 gmin wiejskich. Ocenę rankingową przeprowadzono w tych dwóch kategoriach.

Pierwszym aspektem oceny aktywności gmin okazała się liczba odpowiedzi na rozesłaną do wszystkich gmin ankietę. Nieodesłanie wypełnionej ankiety uznano za dyskwalifikujące. Daną gminę. Dlatego warto zauważyć, że wśród gmin wiejskich uczestnictwo w rankingu wyniosło 54% (22/41), podczas kiedy w miejskich i miejsko-wiejskich wyniosło 83% (33/40). Można to interpretować jako brak świadomości władz gmin o turystycznych potencjałach jakie tkwią w gminach.

Potencjał

Na potencjał turystyczny gminy składają się cztery składniki:

- położenie i dojazd (uwzględniono odległości od Berlina, Poznania i Wrocławia, odległość od A2, A4, S3 i jakość dróg dojazdowych)
- warunki naturalne (obszary chronione, stopień zalesienie, naturalne akweny i ciekły a także brak uciążliwej działalności gospodarczej)
- obiekty kultury materialnej (z uwzględnieniem technicznej ubiegłego wieku)
- infrastruktura turystyczna (hotele, gospodarstwa agroturystyczne, gastronomia)

Potencjał oceniono w skali 0-5.) oznacza brak potencjału.

Ocena potencjału.

Tak przyjęte kryteria pokazały, że potencjał turystyczny gmin wiejskich jest bardzo mały. Jedynie 7 z nich Łagów, Lubrza, Bledzew, Pszczew, Dąbie, Santok, Świdnica mają potencjał wyższy od 2,5. Na 41 gmin wiejskich potencjał mniejszy od 2 ma 20, czyli połowa gmin lubuskich. Na tak niski potencjał pływa głównie bardzo niska jakość turystycznej bazy a często kompletny jej brak. Wynika to po części z przyjętych kryteriów, nieuwzględniających kempingów i poł namiotowych jako obiektów bazy turystycznej spełniających współczesne kryteria.

W przypadku gmin miejskich i wiejsko-miejskich sytuacja jest zdecydowanie lepsza. Jedynie 6 gmin na 33 biorących udział w rankingu wykazuje potencjał mniejszy od 2,5. Wśród gmin o najwyższym potencjale nie dziwi obecność: Kostrzyna, Witnicy, Międzyrzeczka, Krosna, Żagania, Żar, Lubniewic, Kożuchowa czy Sławy. Zaskakujący na pierwszy rzut oka jest udział w tym gronie Łęknicy, Dobiegniewa, Deszczna, Torzymia, Trzciela i Babimostu. Te pierwsze tradycyjnie należą do czołówki turystycznej, te drugie z racji korzystnego położenia mają spore szanse. Na ile szanse te wykorzystują oceniono analizując aktywność.

Aktywność

Do aktywności zaliczono te działania, które wynikają z działania samorządów lokalnych. Nie uwzględniono indywidualnej i niezorganizowanej przez gminę aktywności przedsiębiorców. Aktywność wynika z następujących składników:

- wydatki na promocję w przeliczeniu na 1 mieszkańca
- imprezy turystyczne i kulturalne (premiowano imprezy międzynarodowe, nie uwzględniono lokalnych)
- certyfikaty i nagrody turystyczne (premiowano nagrody Polskiej Organizacji Turystycznej, które uznano za najbardziej obiektywne)
- pozostałe formy aktywnej promocji (premiowano przynależność do Lubuskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej jako wiodącej we wdrażaniu nowoczesnego produktu turystycznego)

Aktywność oceniono w skali 0-5.

Ocena aktywności.

Aktywność w gronie gmin wiejskich jest mała. Jedynie Łagów i Lubrza osiągnęły ocenę większą od 2,5. Pozostałe gminy wiejskie biorące udział w rankingu (20) osiągają wyniki nie więcej jak 1,5, a więc wielce niedostateczne.

W przypadku gmin miejskich i miejsko-wiejskich, aktywność jest większa. Na 33 biorące udział w rankingu 8 wykazuje aktywność większą od 2,5. Dalszych 7 mieści się w zakresie 2-2,5. Mimo to na polu aktywności samorządów lokalnych w wykorzystywaniu turystycznych potencjałów pozostaje wiele do zrobienia.

Jury uznało, że należy patrzeć na produkt turystyczny tak jak to robi się na świecie. W ocenach preferowano zatem działania wspólne, uczestniczenie we wspólnych przedsięwzięciach promocyjnych, kreowanie produktów o najwyższej jakości, dedykowanych turystyce zewnętrznej.

Laureaci

Laureatów wyłoniono na podstawie wykazywanej aktywności. Laureatami wśród gmin wiejskich zostały, i to nie jest chyba zaskoczeniem, Lubrza i Łagów. Nie wyłoniono trzeciego laureata. Wśród gmin miejskich i miejsko-wiejskich laureatami zostały: Kostrzyn, Sulęcín i Żagań.

Kolejność laureatów a zatem i zwycięzców Rankingu 2010 zostanie podana na uroczystej gali jaką Lubuska Regionalna Organizacja Turystyczna zorganizuje jesienią 2010.

Uwagi końcowe

Z uwagi na ograniczone środki finansowe nie dokonano lustracji gmin i obiektów turystycznych w gminach. Z tego samego powodu nie udało się dokonać pełnej inwentaryzacji zasobów turystycznych i aktywności. Organizatorzy uważają, że sporządzenie takiej inwentaryzacji jest wskazane. Dzięki temu Ranking może być przyczynkiem do racjonalizowania procesu kwalifikowania projektów z zakresu finansowego wspierania turystyki w Lubuskiem.

Krzysztof Chmielnik